

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้ 1) หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาหน้าที่พลเมืองระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น 4) ศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อรายวิชาหน้าที่พลเมือง โดยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 4) นักเรียนมีเจตคติต่อวิชาหน้าที่พลเมือง อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านเชิงชุม จำนวน 13 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก 2) แบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 4) แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อรายวิชาหน้าที่พลเมือง

ดำเนินการวิจัยกึ่งทดลองรูปแบบ ทดลองแบบกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design) โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีการทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนและวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อรายวิชาหน้าที่พลเมือง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย สรุปผลได้ดังนี้

ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก มีประสิทธิภาพ 84.04/85.38 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
3. เจตคติของนักเรียนต่อวิชาหน้าที่พลเมือง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37

อภิปรายผล

จากการดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80/80 คือ มีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 84.04/85.38 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยในข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก มีการจัดทำตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ มีความถูกต้องของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักวิชาการ ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง ความถูกต้อง และได้รับการปรับปรุงแก้ไขการใช้แผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งมีการทดลองก่อนการใช้จริง ในที่นี้ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2546, หน้า 153-156) ที่ได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ นั้น จะต้องมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน วิธีการที่นำมาใช้พร้อมทั้งมีการทดลองการใช้และมีการพัฒนาประสิทธิภาพไปในตัว เพื่อที่จะทำให้เกิดความมั่นใจในการนำไปใช้ต่อไปได้ มีความสอดคล้องกับ ราศี ไชโยไครต (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80.41/84.37 และ สถิต นาคนาม (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อีกทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์มากขึ้น โดยมีการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการแยกแยะข้อมูลต่างๆ ของเนื้อหาสาระในบทเรียน ไปความรู้เพิ่มเติม หรือความรู้อื่นๆ ที่ครูสอดแทรก เพื่อให้รู้ว่าข้อมูลใดบ้างเป็นข้อมูลหลัก ข้อมูลรอง ข้อเท็จจริง ความสำคัญ หลักการ หรือความสัมพันธ์ต่างๆ และรวมไปถึงการที่ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นต่อภาพ เรื่องราว เหตุการณ์ ข่าวสาร สถานการณ์ต่างๆ อย่างรอบคอบ และการที่สามารถเขียนตอบคำถาม สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับออกมาในรูปแบบผังกราฟิกต่างๆ ให้ดีขึ้น ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เกิดความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตามศักยภาพของตนเองได้

2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก สูงกว่าก่อนเรียนที่เรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับผังกราฟิก ได้ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการแยกแยะข้อมูลต่างๆ ของเนื้อหาสาระในบทเรียน ใบความรู้เพิ่มเติม หรือความรู้อื่นๆ ที่ครูสอดแทรก เพื่อให้รู้ได้ว่าข้อมูลใดบ้างเป็นข้อมูลหลัก ข้อมูลรอง ข้อเท็จจริง ความสำคัญ หลักการ หรือความสัมพันธ์ต่างๆ และรวมไปถึง การที่ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นต่อภาพ เรื่องราว เหตุการณ์ ข่าวสาร สถานการณ์ต่างๆ ส่งผลให้การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ จิตจักร (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาไต่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการวิเคราะห์ของนักเรียนหลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึกอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และไกรสร ศรีภูวงศ์ (2551, หน้า 75-76) ได้ศึกษา ผลการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) ความสามารถทางด้านการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ร้อยละ 36.67 และระดับปรับปรุงร้อยละ 33.33 2) ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 93.33 ระดับดี ร้อยละ 6.67 3) คะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนที่เรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 8.93, 8.62, 8.83 และ ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลิมลักษณ์ เหลลาแตว (2557, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์โดยใช้แผนที่ความคิดและเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.1

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก สูงกว่าก่อนเรียนที่เรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก เป็นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทางด้านการคิดวิเคราะห์ เมื่อนักเรียน ได้ทำการเรียนรู้โดยมีการฝึกการคิดวิเคราะห์บ่อยมากขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนนำความรู้ มาให้เหตุผลเชื่อมโยง ทำให้ง่ายต่อการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่างๆ นักเรียนจึงสามารถ นำความสามารถดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และเนื่องจากเป็น

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน จัดกิจกรรมที่เน้นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ และสามารถที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยที่มีครูผู้สอนดูแลให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่เพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับแนวการศึกษาของ ฮัสฮนะ ปือราเห็ง (2549, หน้า 67) ได้ศึกษาเรื่องผลการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการคิดอย่างมีเหตุผลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า การคิดอย่างมีเหตุผล และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยใช้ผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ส่วนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดแทรกการใช้ผังกราฟิกนั้น ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำได้ ในรูปแบบความจำถาวร เพราะผู้เรียนใช้ผังกราฟิกในการจัดกระทำข้อมูล ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง และการได้ยิน ได้วาดภาพ เมื่อมีการออกแบบผังกราฟิก แล้วออกมานำเสนอเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนทำผังกราฟิก จำเนื้อหาความรู้ได้นานซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของนิภา สุมาลย์ (2551, หน้า 77) ได้ศึกษาเรื่องผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดลาดปลาตุก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ผังกราฟิก มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1. เจตคติของนักเรียนต่อวิชาหน้าที่พลเมือง หลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เนื่องจากการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมที่แปลกใหม่สำหรับนักเรียน รวมทั้งมีหลากหลายกิจกรรมในการสอดแทรก รวมไปถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวในการเรียนรู้ อยู่ตลอดเวลา ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น มีความชื่นชอบในการเรียนในวิชานี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี ศิริมาต (2556, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านใจความตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ เจตคติต่อวิชาภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 4 “รัฐประชานุเคราะห์” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ เฉลิมลักษณ์ เหลลาแตรว (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยใช้แผนที่ความคิดและเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาประวัติศาสตร์ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27

ข้อเสนอแนะ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนให้ครูที่สอนหน้าที่พลเมือง หรือครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นำกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนต่อไป

1.2 ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนอย่างละเอียด เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ควรมีการเตรียมความพร้อมทางด้านสื่อการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ ให้พร้อมก่อนที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.4 ในระหว่างการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน คอยดูแลและให้คำแนะนำ ปรีกษาระหว่างการเรียนรู้ หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

1.5 การกำหนดเวลาของการจัดกิจกรรมเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะต้องดำเนินการแบบต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องกำหนดเวลาที่เหมาะสมกับแต่ละกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก กับกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนอื่นๆ เพื่อเป็นการศึกษาถึงผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในระดับที่กว้างขึ้น

2.2 ควรศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กับตัวแปรด้านอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการแสวงหาความรู้ ความคงทนในการเรียนรู้ เป็นต้น

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี